

WEBINAR

סמכות שיפוט, בוררות וברירת דין

הסעיף הכי חשוב בהסכם
שלא נתתם לו מספיק תשומת לב

SAVE
THE
DATE

10.02.26

11:00
וובינר
ב-ZOOM

MEITAR
MEITAR | LAW OFFICES | מ"ר | עו"ד | י"ר

ACC
Association of
Corporate Counsel

← BACK TO
BASICS →

סמכות שיפוט, בוררות וברירת דין הסעיף הכי חשוב בהסכם שלא נתתם לו תשומת לב

עו"ד אורלי אלסטר
יוע"מ שית טבע
ומנהלת פורום ליטיגציה וסכסוכים ב-ACC

עו"ד אסף נימיו
שותף במחלקת ליטיגציה,
מיתר | עורכי דין

עו"ד יוכי כדיר פז
שותפה במחלקת ליטיגציה,
מיתר | עורכי דין

הנושאים שנדון בהם:

- סעיפי בוררות בינלאומית / עו"ד אסף נימוי, שותף, מיתרן עורכי דין
- סעיפי בוררות מקומית / עו"ד יוכי כדיר פז, שותפה, מיתרן עורכי דין
- פאנל - הפרקטיקה שמאחורי ההסכמות בעניין תניית שיפוט/תניית בוררות ושאלות הקהל. עו"ד אסף נימוי, שותף, מיתרן עורכי דין
עו"ד יוכי כדיר פז, שותפה, מיתרן עורכי דין
עו"ד אורלי אלסטר, יוע"מ שית טבע ומנהלת פורום ליטיגציה וסכסוכים ב-ACC

סעיפי יישוב סכסוכים הסכמים בין-לאומיים

עו"ד אסף נימוי
שותף, מיתר | עורכי דין

איפה אנחנו פועלים?

הצדדים מסכימים שיישוב סכסוכים מחוץ לישראל

סכסוך בין-לאומי

הסכמים בין לאומיים - סעיף יישוב הסכסוכים הוא הסעיף הכי חשוב בהסכם

מטרות בניסוח:

1. מה קורה אם תובעים אותנו?
2. מה קורה אם אנחנו רוצים לתבוע?
3. מה אפשרויות אכיפה כשיש פסק בוררות או פסק דין?
4. איך אנחנו מוודאים מינימום ליטיגציה מיותרת, בזבז זמן וכסף?

2 טיפים עיקריים

1. תתייעצו. דיוק חשוב.
2. אל תחכו עם זה לסוף המו"מ

המתווה האסטרטגי: 3 שאלות מפתח

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

שאלה 1: הדין שחל על ההסכם

טיפ 2: לא לוותר בקלות על החוק החל.

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

1

הדין שחל
על ההסכם

איזה חוק מהותי יחול
על פרשנות ההסכם?

אופציה 1

אופציה 2

This agreement shall be governed by and construed in accordance with the laws of [XXX] without regard to conflict of laws principles

שאלה 2: בוררות או בית משפט ?

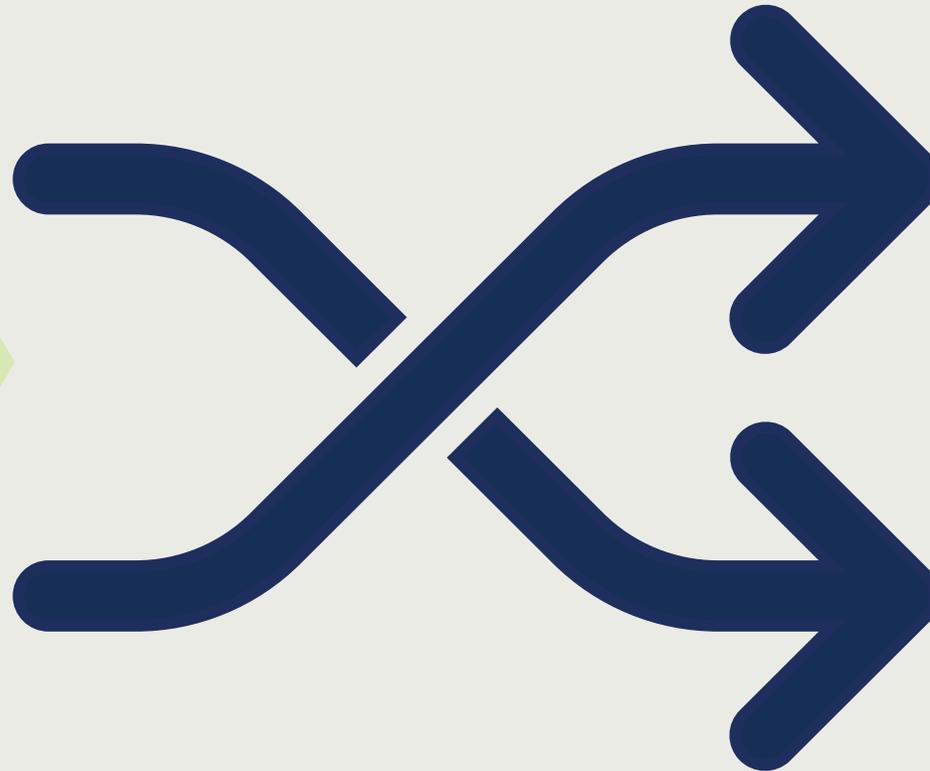
ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

2

הפורום

בית משפט בחו"ל או
בוררות בחו"ל ?

בוררות

חסויה, גמישה, מהיר,
ניתנת לאכיפה גלובאלית
בקלות

בית משפט

לא בהכרח זול, פומבי,
איטי, גילוי מסמכים עשוי
להיות אגרסיבי, אכיפה לא
פשוטה.

שאלה 2: בוררות או בית משפט ?

טבלת השוואה: מתי לבחור במה?

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

2

הפורום

בית משפט או בוררות
בחול"ל ?

בוררות בחול"ל	בית משפט בחול"ל	פרמטר
יקר?	זול? לא ממש	עלות
ההליך חסוי ודיסקרטי	ההליך פומבי	סודיות
קלה לאכיפה (אמנת NY)	מורכב לאכיפה	אכיפה בינ"ל
ניתן לבחור מומחה לתחום (Expert)	שופט כללי (Generalist)	מומחיות
פשוטה (אם יש מוסד בוררות)	עשויה להיות מורכבת	התנעת ההליך
מוגבל וממוקד יותר	רחב (Disruptive)	גילוי מסמכים

שאלה 3- איך מנסחים סעיף בוררות: סעיף פשוט ומדויק מול ארוך ומורכב

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

3

איך מנסחים
סעיף בוררות
בינ"ל?

KISS- Keep It Simple & Short

מה **לא** לעשות

- סעיפים 'מדורגים' (Tiered): חובת מו"מ -> גישור -> בוררות. (זה כלי למריחת זמן).
- פיצול סמכויות: נושאים מסוימים לבית משפט ואחרים לבוררות או פיצול בין בורר אחד ל 3

מה **כן** לעשות

סעיף פשוט ומדויק עם מוסד בוררות - להגיע לבירור המחלוקת **הכי מהר** שאפשר

שאלה 3- איך מנסחים סעיף בוררות: סעיף פשוט ומדויק מול ארוך ומורכב

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

3

איך מנסחים סעיף בוררות בינ"ל?

איך מנסחים את
המנגנון בצורה שלא
תשאיר מקום לספק?

מושב (Seat)

The hearings will take place in London, UK

The place of the arbitration shall be London, England [City + State]

הסכמה ובלעדיות

חוסר בהירות לגבי הדין החל על הסכם הבוררות עצמו

each party **may** initiate arbitration in accordance with this section

Shall be finally and **exclusively** resolved by arbitration under

דרישות לא ברורות

בורר "מומחה" לעומת בורר "בעל 15 שנות ניסיון כעו"ד"

The arbitrator shall be an **expert** in...

The arbitrator shall have at least 15 **years of experience** as a practicing lawyer

רכיבי חובה בסעיף בוררות

שפה (Language)

שפת ניהול ההליך

מוסד (Institution)

בחירה במוסד מוכר וכלליו (לא ad-Hoc).

הסכמה ובלעדיות (Explicit Agreement)

הסכמה + הפניה בלעדית לבוררות (Exclusivity)

מספר הבוררים (Number of Arbitrators)

אחד או שלושה? השפעה דרמטית על העלויות

מקום המושב (Seat)

קובע את 'החוק הפרוצדורלי' (למשל, לונדון)

היקף (Scope)

ניסוח רחב המכסה כל סכסוך

המיקום והמוסד: בחירות קריטיות

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

מושב הבוררות Seat of Arbitration

זה לא המיקום הפיזי, אלא המערכת המשפטית שתפקח על הבוררות. המלצה: ערים ידידותיות לבוררות (לונדון, ניו יורק, סינגפור)

מוסד הבוררות המנהל Institution

להימנע מבוררות AD-HOC. מוסדות מובילים:

צ'יק ליסט

ISRAEL'S LEADING LAW FIRM

אין צורך	לא	כן	
	X		סעיף ארוך ומאוד מסורבל
	X		יישוב סכסוכים מדורג
	X		חלוקת סמכויות בין משפט לבוררות
----			הכנסת חובת גישור\ מו"מ לפני בוררות
		V	בחירה בחוק שחל על ההסכם
		V	הסכמה והפניה של סכסוכים רק לבוררות
		V	בחירה במוסד וכללי בוררות
		V	בחירה של מושב בוררות
		V	בחירה של הדין שחל על הסכם בוררות
		V	התייחסות לשפת בוררות
		V	התייחסות למספר בוררים
----			התייחסות לסעדים זמניים

טיפ לסייום: הקדימו תרופה למכה

התייעצו בזמן אמת

ערבו את מחלקת הליטיגציה כבר בשלב הניסוח,
לא רק כשיש תביעה.

אל תחכו לסוף

אל תשאירו את סעיף יישוב הסכסוכים לדקה ה-90 של המו"מ

" ניסוח נכון היום חוסך שנים של התדיינות מחר "

תודה רבה!

בוררות בישראל: טעויות יקרות בסעיף אחד (או איך להימנע מהן)

עו"ד יוני כדיר פז
שותפה, מיתר | עורכי דין

הסיטואציה עליה נדבר: יישוב סכסוכים בישראל

בשלב ההסכמי, הצדדים מסכימים שמקום השיפוט בסכסוכים ביניהם יהיה בישראל רק שעליהם להחליט אם בבית המשפט או בבוררות.

בוררות או בית משפט?

5 שאלות שנשאל את עצמינו

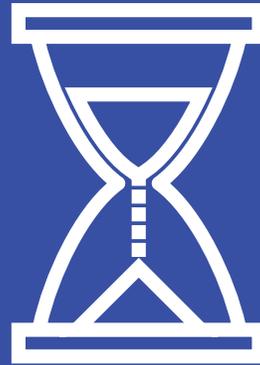
מתי לא נבחר בבוררות ?

השפעה רחבה

כשצריכים תקדים או הכרעה פומבית

דחיפות וסעדים

**כשיש צפי גבוה שיידרשו סעדים
זמניים דחופים לרבות נגד צדדי ג'
או צורך באכיפה מיידית**

חוסר יעילות כלכלית

**כשמדובר בסכומים קטנים
עלויות ניהול התיק בבוררות יעלו על
הסכומים שבמחלוקת**

החלטנו על בוררות בישראל

יש להתייעץ עם ליטיגטור המתמחה בבוררות

למה ? כי בישראל יש שני משטרי בוררות:

החוק החדש

חוק הבוררות המסחרית הבינלאומית, תשפ"ד - 2024 חל על בוררות מסחרית בינלאומית שמקום מושבה בישראל (seat) וזאת כשיש בעסקה רכיב בינלאומי (כמו מקום ביצוע מחוץ לישראל, צד לעסקה הוא מחוץ לישראל, לקוחות בחו"ל)

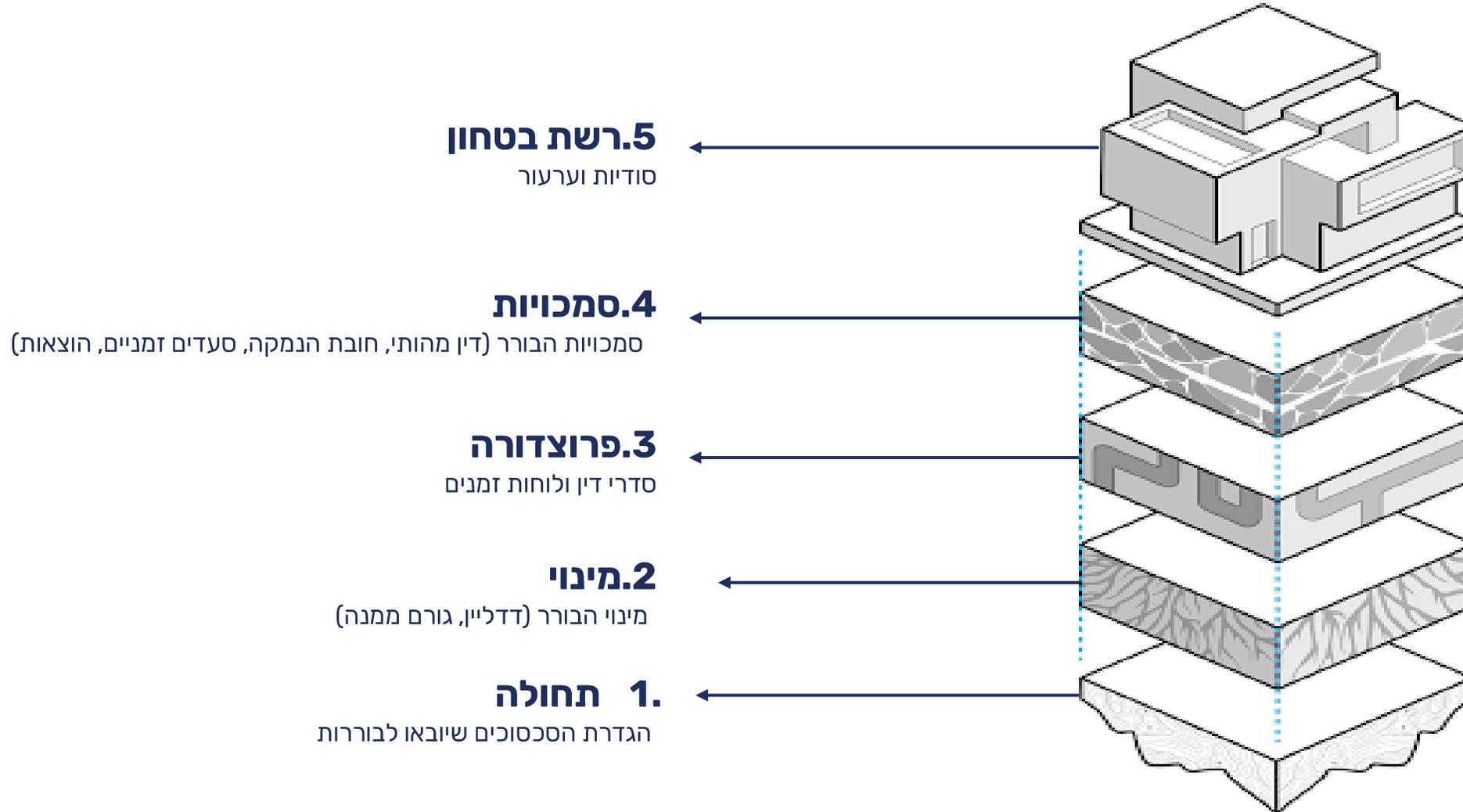
החוק הוותיק

חוק הבוררות, תשכ"ח - 1968 - הוא ברירת המחדל לרוב הבוררויות המתנהלות בישראל, במיוחד כשמדובר בהסכמים מקומיים פנים ארציים

רכיבי חובה בסעיף בוררות

תניית בוררות היא מערכת הפעלה לסכסוך ותניית בוררות טובה כוללת מספר רכיבי חובה:

רכיב חובה 1: תחולה

אילו סכסוכים יובאו לבוררות

DO WRITE: כל מחלוקת הנובעת
מההסכם או הקשורה אליו, לרבות
תוקף, פרשנות, קיום, ביצוע והפרה

DON'T:

לא לכתוב 'הפרת
הסכם' בלבד

חריגים: כל נושא שרוצים להשאיר מחוץ לבוררות - יש להחריג במפורש

רכיב חובה 2: מינוי הבורר

תניית בוררות ללא מנגנון מינוי זו בוררות שמתחילה בבית המשפט.
תניית בוררות צריכה לכלול את ארבעת אלה:

1. דד ליין להגעה להסכמה על זהות הבורר- X ימים לבחירת הבורר בהסכמה

2. גורם ממנה אם אין הסכמה- מי ממנה ובאיזה אופן (שיקול דעת או רשימה מדורגת)

3. מומחיות או כשירות של הבורר (אם נדרשת)

4. אפשרות של צד אחד לפנות לגורם הממנה גם אם הצד שכנגד אינו משתף פעולה

רכיב חובה 3: סדרי דין ולוחות זמנים:

בלי כללי פרוצדורה ולוחות זמנים - בוררות עלולה להימשך ומאבדים את יתרון המהירות

מסלול רגיל (ברירת מחדל): במרבית ההסכמים המסחריים יש 3 עוגנים שרצוי לאמץ:

לוח זמנים
למתן פסק הבורר

מגבלות על הליכי גילוי מסמכים
(כללי או ספציפי)

מודל כתבי הטענות/ראיות
(למשל לקבוע כי תצהירים יוגשו
יחד עם כתבי הטענות)

"מסלול מהיר" מפורט סעיף שניתן לאמץ בריבוי סכסוכים \ פרויקטים:

1

ישיבה מקדמית

תקיים תוך X ימים ממינוי הבורר

ריבוי סכסוכים/פרויקטים אפשר לאמץ סעיף "מסלול מהיר" מפורט:

2

כתבי טענות

יוגשו תוך X ימים – כתב תביעה תוך X ימים; כתב הגנה בתוך X ימים; כתב תשובה תוך Y ימים

1

ישיבה מקדמית

תתקיים תוך X ימים ממינוי הבורר

ריבוי סכסוכים/פרויקטים אפשר לאמץ סעיף "מסלול מהיר" מפורט:

ריבוי סכסוכים/פרויקטים אפשר לאמץ סעיף "מסלול מהיר" מפורט:

כיש פוטנציאל לריבוי סכסוכים/הסכמי פרויקטים לאמץ סעיף "מסלול מהיר" מפורט:

ריבוי סכסוכים/פרויקטים/ אפשר לאמץ סעיף "מסלול מהיר" מפורט:

רכיב חובה 4: סמכויות הבורר

אם לא קובעים – בבוררות מקומית תחול ברירת המחל שבתוספת לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968.
מה מומלץ להסדיר בתניית הבוררות:

חובת הנמקה

לפי התוספת לחוק הבורר על הבורר לנמק את פסקו.
לשקול: האם גם החלטות ביניים **מהותיות** יהיו מנומקות.

לפי מה הבורר פוסק

דין מהותי או שיקול דעת (ברירת המחל בתוספת לחוק הבוררות היא שהבורר אינו קשור בדין המהותי).

סעדים והוצאות

סמכות הבורר למתן סעדים זמניים; פסיקת הוצאות ושכר טרחה כולל חלוקה של עלויות הבוררות.

כללי משחק

לקבוע האם הבורר יהיה כפוף לסדרי דין ודיני ראיות או יפעל בדרך יעילה וצודקת על פי שיקול דעתו.

סודיות וערעור

סודיות

בוררות היא פרטית אך לא סודית. אם נדרשת סודיות - יש לכלול התחייבות לסודיות עם חריגים (דירקטוריון, מבטח, רשויות וכדומה)

ערעור

- ברירת המחדל היא שפסק הבורר הוא סופי וניתן לתקיפה בעילות מוגבלות.
- ניתן לאמץ בהסכם הבוררות זכות ערעור בפני בורר (סעיף 21א לחוק הבוררות) או ערעור סטטוטורי בפני בית משפט בעילות מוגבלות (לפי סעיף 29ב לחוק הבוררות)
- אם מאמצים בתניית הבוררות אפשרות ערעור – צריך להסדיר את אותם עניינים עליהם דיברנו בקשר לתניית הבוררות כי ברירת המחדל היא שחלה התוספת השנייה לחוק הבוררות בנוסף לתוספת הראשונה ככל שאינן סותרות.

הטוויסט: אין נוסח אחד

סוג ההסכם יכתיב את היקף סעיף הבוררות

צק ליסט תמציתי- תניית בורות מקומית

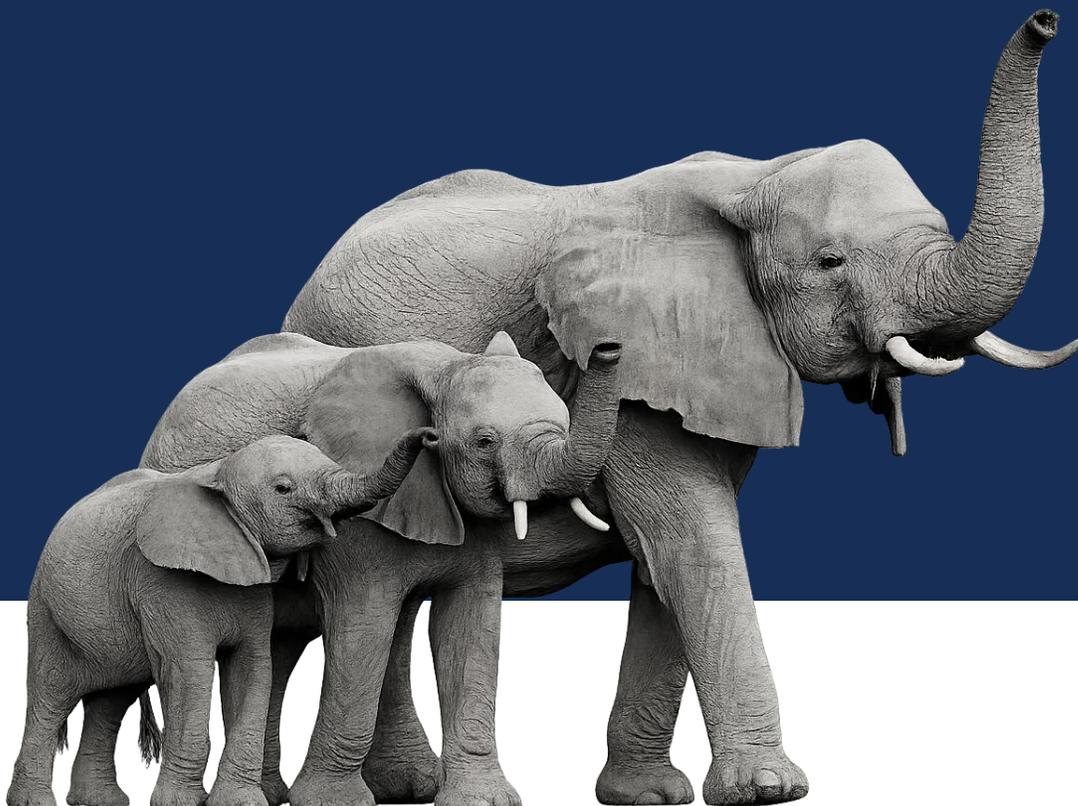
למה זה קריטי	מה להכניס בתניית הורות	רכיב
מונע "בריחה" לבית משפט ודיוני סף	תחולה רחבה + חריגים כתובים	תחולה
בלי זה הורות "נתקעת"	דדליין + גורם ממנה + מומחיות (אם צריך) + אי-שיתוף פעולה לא מעכב	מינוי הבורר
שומר על מהירות ועלויות	יעד לפסק בורות + מודל תצהירים/סיכומים + גבולות גילוי	סדרי דין + לו"ז
מצמצם הפתעות ומגדיל ודאות	דין מהותי/שיקול דעת + סעדים זמניים + חובת הנמקה + הוצאות	סמכויות הבורר
מגן על מידע ומייצר סופיות	סודיות "חכמה" עם חריגים + החלטה על ערעור/סופיות	סודיות + ערעור

תניית בוררות היא מערכת הפעלה

– תניית בוררות היא מערכת הפעלה לסכסוך –
תגדירו אותה בעת שלום, תחסכו זמן בעת מלחמה.

תודה רבה

עו"ד אסף נימוי
שותף במחלקת ליטיגציה,
מיתר | עורכי דין
asafn@meitar.com
03-6103662

עו"ד יוכי כדיר פז
שותפה במחלקת ליטיגציה,
מיתר | עורכי דין
yochik@meitar.com
03-6103613